

Kulttuurintutkimuksesta nyt ja ...

*Cultural Studies Now and in the Future 5-9.4.90
University of Illinois (Champagne-Urbana)*

Illinoisin yliopistossa järjestettiin huhtikuun alussa 1990 kansainvälinen kongressi, jonka suureellinen otsikko oli "Cultural Studies Now and in the Future". Järjestelytoimikunnan puheenjohtajan, Suomessakin alkuvuodesta käyneen, Larry Grossbergin mukaan tarkoituksena oli koota yhteen kaikki kansainvälisesti merkittävät kulttuurintutkimuksen "teoreetikot" ja luodata sekä ongelmia että suunta-
viittoja 90-luvulle siirryttäessä.

Tapahtuma itsessään rakentui esitelmäsessioiden ympärille, jotka oli ryhmitelty väljiksi kokonaisuuk-
siksi tyyliin "The Politics of the Popular", "Fictions of Science and Technology" tai "Audiences; Is Anybody Out There?". Puhujakaarti oli kokonai-
suudessaan vaikuttava: mm. Tony Bennett, Douglas Crimp, John Fiske, Simon Frith, Stuart Hall, Donna Haraway (jonka teosta "Primate Visions: Gender, Race and Nature in the World of Modern Science" pidettiin yleisesti yhtenä vuosikymmenen merkkiteoksista), Dick Hebdige, Meaghan Morris, Constance Penley, Janice Radway, Andrew Ross, Peter Stallybrass, John Tagg, Cornel West, Janet Wolff.

Kuten edellisenkin vastaavan kongressin kohdalla ("Marxism and the Interpretation of Culture") myös tämän kokoontumisen anti ilmestyy kirjan muodossa ensi vuonna, joten sisällöistä ei sen enempää. Kaikki kiteytyi haasteeseen: "Vähemmän kilpailua ja enemmän moninaisuutta".

Esitelmien lisäksi ohjelmassa oli kolmen laajemman videon näytökset: Laura Kipnis, "A Man's Woman", Ian Chabers, "Voices, Traces, Horizons" ja Steve Fagin, "The Machine that Killed Bad People", joka kuvasi Filippiinien vallanvaihtoa 80-luvun puolivälissä ja sen mediakonteksteja.

Eniten kommentoidut kaksi yksityiskohtaa eivät nekään suoranaisesti liittyneet kumpikaan esitysten sisältöihin, vaan tässä tapauksessa ääneen ja reproduktioon.

Ensiksi: kun Homi Bhabha pääsi "Postcolonial Authority and Postmodern Guilt" -otsikoidussa esitelmässään kohtaan, jossa hän mainitsi sanat "Tanger", "Barthes" ja "musiikki" juhlasalin kaiuttimista alkoi kuulua sähköbassolla soitettua jazz-improvisointia. Vähiten tilanteesta hämmentyi Bhabha itse, joka luontevasti yritti jatkaa esitystään musiikin tah-

tiin svengailleen, mutta kun äänen volyyymi nousi yli Bhabhan puheen oli hänenkin lopetettava. Järjestäjien edustajat sukkuloivat ympäri salia, mutta mitään ei näyttänyt olevan tehtävissä. Show kesti kymmenisen minuuttia, yleisö keskusteli vapautuneesti, liikehti ja katseli esitelmöitsijää, joka sen sijaan että olisi lukenut paperille kirjoittamaansa esitelmää puhujanpöytästä, tanssahteli estradilla. Lopulta joku löysi oikean katkaisijan ja tilaisuus "palasi päiväjärjestykseen".

Toiseksi: järjestäjien edustajat olivat asemoineet itsensä suuren juhlasalin eri puolille ja kommunikoivat keskenään langattoman viestintäverkoston avulla. Esimerkiksi paneelin puheenjohtaja saattoi vaimaasti supista salin takaosassa tarkkailevan kumppaninsa kanssa muiden sitä juurikaan huomaamatta. Järjestelmän tarkoituksena oli kaiketi saattaa kulloinkin puheenjohtajan tietoon esimerkiksi sellaiset henkilöt, jotka yleisön joukosta halusivat nousta esittämään kommentteja tai kysymyksiä. Tarkkailija viestitti tiedon lavalle ja puheenjohtaja pyysi sitten kommentin esittäjää sanomaan sanottavansa. Periaatteessa järjestelmä näytti hyvältä, demokraattiselta ja nopealta. Käytäntö kuitenkin johti siihen, että tällä tavalla voitiin samalla harjoittaa sensuuria suhteessa siihen, ketkä voivat yleisön joukosta esittää mielipiteitään. Ja niinhän kävikin, että sessiosta toiseen tuo joukko pysyi suhteellisen yhtenäisenä - ja samana: Meaghan Morris, Fred Pfeil, Andrew Ross, etc.

Kongressin ehdoton isähahmo ja pääesiintyjä oli Stuart Hall, joka piti esitelmänsä otsikolla "Cultural Studies and Its Theoretical Legacies". Samaa problematiikkaa, eritoten "kriisin" käsitteen kannalta Hall on esitellyt tuoreessa artikkelissaan "The Emergence of Cultural Studies and the Crisis of the Humanities", joka on julkaistu October-lehden numerossa 53 (Summer 1990). Samalla kun Hall pureutuu humanistisen tutkimuksen taloudellisiin, poliittisiin ja ennen muuta teoreettisiin ongelmiin (joita se ilmeisesti enenevässä määrin viime vuosina on kohdannut), samalla tekstiä voi lukea (kuten esitelmää Urbanassa) elämyksellisenä, henkilökohtaisena muistelmana Birminghamin ajoilta.

Urbanan kongressi kaikkineen paneutui tuohon "kriisiin" melko laimeasti, perinteisesti ja kulttuurintutkimuksen kenttään sekä kohteeseen nähden kovin kuivasti. Parhaimmillaan tämäkin kongressi oli itse asiassa juuri silloin, kun se itse oli ajautumassa "kriisiin".

Jukka Sihvonen